

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
MAGISTERSKÝ OBOR SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ EKOLOGIE

Posudek školitele na diplomovou práci Michaely Skálové:

Fenomén nové divočiny v krajině

Práce byla zadána koncem roku 2005, a délka řešení odpovídá obsahu. Přes nepochybnou samostatnost diplomatky byla od začátku periodicky konzultována se školitelem, ale i s nynějším oponentem, takže byla ovlivňována ze dvou stran různým způsobem a myslím, že tuto ideovou heterogenitu využila ve prospěch své práce.

Všeobecný kontext práce je ten, že centrální pojem nové divočiny je dost problematický. Je mladý, řízením synchronicity ho použili nezávisle v podobném smyslu v roce 2005 dva Češi a jeden Američan, další případy použití jsou už patrně odvozené. Tím je ještě neustálen a každá práce s ním pomáhá myslet ho ve stále důsažnější podobě. Pojem je už z generace konceptů, které odmítají tradiční ochránářský způsob myšlení. Toho je ovšem kolem nás přebytek a je velký úkol postupně odhmyzit ekologii a ochranu přírody od různých pověr a klišé vzniklých jak na bázi tradičního konzervativního staromilství, tak na bázi pozdějšího ekosystémového přístupu 70. let (podotýkám, že proti samotným ekosystémům ani staromilcům nic nemám). Právě tento střet koncepcí autorka musela reflektovat a v převážné většině případů se s ním vyrovnala adekvátně a tvůrčím způsobem. A tato postupně vznikající reflexe střetu tradičních a nových interpretací byla v zásadě hlavní dynamikou práce během jejího psaní, a mělo by se říci, že její koncepce postupně krystalizovala od počátečního nediferencovaného přístupu vlastivědných průvodců územím až po nynější vyhraněně ekologický a kulturně antropologický přístup schopný základního zobecnění.

Práce má 80 stran, z nich je 30 věnováno úvodní přehledové kompilaci a technickým záležitostem, 10 speciální interpretované rešerši historie studovaných lokalit, 31 terénně zjištěným výsledkům a 9 diskusi a závěru. To je myslím velmi šťastné skóre. Autorka metodicky dobře zvládla mapování antropogenních reliktních pomoci GPS, základy botanického mapování a srovnávací analýzu historických map.

Hlavní vstupní hypotéza byla, že pojem nové divočiny dává smysl v kontextu krajinné ekologie a historických věd provozovaných na úrovni krajiny. Inovace práce je *in abstracto* v ověření metodické síly konceptu nové divočiny, což je zároveň teoretickým přínosem, *in concreto* v analýze tří takto interpretovaných lokalit. Další teoretické zobecnění je v průběžné argumentaci, která staví novou divočinu jako svéprávný jev proti tradičnímu hodnocení, které ji má za útvar devastovaný. Praktický přínos je to, že na práci lze dále stavět jednak budoucí publikaci výsledků, a – což je důležitější – budoucí rozhodování o osudu dotyčných lokalit. Konkrétně může práce přispět aspoň k částečné a lokálně vázané změně myšlení odborné i amatérské veřejnosti orientované jak technokraticky, tak ochránářsko-staromilsky.

Literatura byla použita četná a vhodná, úměrná tématu. Cizojazyčných titulů je málo, protože nebyly nutné. Interpretace autorů jsou adekvátní. Formální úprava se drží tradičního formátu 30 řádek na stránku a 60 úderů. Jsem přesvědčen, že je posluchačům nutno jednou provždy vysvětlit, že tento slabikářovitý formát je přežitkem z dob temna, kdy byl podmínkou, aby nebyla čtvrtá kopie z psacího stroje úplně nečitelná. Do naší doby nepatří, a zejména proto, že nutí čtenáře, aby v textu hledal nicotnosti a málo se soustředil na smysl textu. Moderní diplomky na bratrských institucích jsou psány jako normální text, a místo pro recenzentovy poznámky je řešeno úpravou zrcadla textu.

Celé je to psáno kultivovanou češtinou bez potíží s ortografií i se slohem. To tvrdím vzdor faktu, že je tam spousta překlepů včetně anakolutů nepochybně vzniklých rychlým přeformulováním původní věty; pár hodin navíc by asi pomohlo, ale patrně už nebyly k dispozici. Formální aparát shledávám bez podstatných závad.

Práci pokládám za hodnotný příspěvek k řešené problematice a doporučuji ji k obhajobě.

Známkové a kreditní hodnocení navrhuji někde mezi 18-20 body.